

Afdeling: Bestuur en Dienstverlening
Behandelaar: Broer, Hilde
Telefoonnummer: **931**

Voorstelnr. <Neem dossiernr over uit lbabs>
Barneveld,
Portefeuillehouder: P.J.T. van Daalen

☒ Ter kennisname naar de raad
Nummer beleidsproduct:

☐ Op overzicht Bestaand beleid (website)

Onderwerp: **Nieuwe werkwijze afhandelen van bezwaarschriften**

Gevraagde beslissing:

1. Bijgevoegde concept-regeling "Afhandelen van bezwaarschriften door het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester" vast te stellen;
2. Bijgevoegde uitgangspunten voor het afhandelen van bezwaarschriften in de informele fase door het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester vast te stellen;
3. Bijgevoegde memo bestemd voor de raad "Nieuwe werkwijze afhandelen bezwaren" vast te stellen;
4. De raad via rubriek B te informeren over de nieuwe werkwijze ten aanzien van de afhandeling van bezwaren door middel van de in onderhavig schrijven genoemde bijlagen 1,2 en 3.

1. Inleiding

In september 2019 heeft de raad een motie "Onafhankelijk voorzitter bezwarencommissie" aangenomen met als doel te komen tot een adviescommissie t.b.v. de afhandeling van bezwaren onder leiding van een externe voorzitter (artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb)). Hierbij informeren wij u over de stand van zaken. We hadden dit graag eerder willen doen, maar door het uitbreken van de Covid-19-crisis is enige vertraging opgetreden.

Uw college heeft gemeend de uitvoering van voornoemde motie breder te trekken dan alleen de rol van onafhankelijk voorzitter van de bezwarencommissie, maar door ook te kijken naar de hele wijze van bezwarenafhandeling. We hebben de bestaande procedure tegen het licht gehouden, gespiegeld aan onze organisatievisie en opnieuw ingericht.

Dit alles heeft geleid tot een nieuwe werkwijze en een gewijzigde samenstelling van de bezwarencommissie, die staan beschreven in een tweetal documenten. Het gaat om:

1. Regeling adviescommissie t.b.v. het afhandelen van bezwaren bij het college dan wel bij de burgemeester (in geval van zelfstandig bestuursorgaan). (bijlage 1)
2. Uitgangspunten bij het afhandelen van bezwaarschriften door het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester. (bijlage 2)

Over de nieuwe werkwijze zullen wij de komende tijd actief via onze communicatiekanalen zoals website en Barneveldse Krant communiceren. Er wordt een speciale brochure opgesteld waarin de nieuwe werkwijze belicht wordt, die bij de ontvangstbevestiging van een bezwaarschrift meegestuurd zal worden.

Als het informele traject onverhoopt niet tot het gewenste resultaat leidt, dan staat alsnog de weg naar de formele fase open. Hiervoor hebben wij een nieuwe regeling vastgesteld. In plaats van de oude hoorcommissie is er nu sprake van een adviescommissie op basis van artikel 7:13 van de Awb. De commissie bestaat uit 3 leden: de secretaris (ambtenaar), het externe lid en een externe voorzitter. Deze laatste 2 functionarissen zijn niet werkzaam bij de gemeente Barneveld en/of vervullen geen rol onder verantwoordelijkheid van de gemeente Barneveld. Voor meer informatie verwijzen naar de regeling met toelichting in bijlage 1.

Praktische zaken met betrekking tot de bemensing van de adviescommissie

- De huidige externe leden blijven met inachtneming van hun zittingsduur hun rol vervullen en gaan deel uitmaken van de nader te vormen adviescommissie;
- Werving start in de laatste week van augustus voor externe voorzitters. De zomervakantie leent zich over het algemeen niet voor het uitzetten van vacatures en het werven van mensen. Wel is het streven om in september een tweetal nieuwe voorzitters aan te stellen, zodat er per 1 oktober 202 gestart kan worden via de nieuwe werkwijze. Uitgangspunt is het aanstellen van twee voorzitters, zodat zij – evenals bij de andere externe leden gebruik is – kunnen rouleren.

2. Beoogd effect

a) Meetbaar effect

Een toename van het aantal ingetrokken bezwaarschriften

b) Maatschappelijk effect

Op een informele wijze worden met belanghebbenden gesprekken gevoerd om te proberen tot een oplossing te komen voor het onderliggende of achterliggende conflict, waar alle betrokkenen mee kunnen instemmen. Dit sluit aan bij de dienstverlening die wij volgens onze organisatievisie aan onze inwoners willen verlenen.

3. Argumenten

Voor de exacte inhoud van de regeling, de uitgangspunten en de informerende memo aan de raad verwijzen wij u naar de bijlagen.

U wordt geadviseerd, ieder voor zover het zijn of haar bevoegdheden betreft, in te stemmen met bijgevoegde concept-collegeregeling "Afhandelen van bezwaarschriften door het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester", met de opgestelde uitgangspunten en de informerende memo voor de raad.

4. Kanttekeningen

- Niet elk bezwaarschrift of type bezwaarschrift zal zich lenen voor de informele fase. De praktijk zal dit uitwijzen. Per bezwaar zal er maatwerk toegepast worden, dit ter beoordeling van de secretaris en zo nodig in overleg met de portefeuillehouder. Als de secretaris tot de conclusie komt dat de informele fase geen toegevoegde waarde heeft, wordt dit besproken met de portefeuillehouder.
- De nieuwe werkwijze kan meer tijd nodig hebben, dan de wettelijke termijnen, zoals in de Awb vermeldt toestaan. Er dient zodoende rekening mee gehouden te worden dat deze nieuwe werkwijze tot gevolg kan hebben dat er meer dwangsommen wegens niet tijdig beslissen op bezwaarschriften verbeurd zullen worden.
- De focus ligt nu op het informeel afhandelen van bezwaarschriften. Daarnaast is het echter ook van belang dat in de primaire fase ook zo veel mogelijk oplossingsgericht gewerkt gaat worden. De ODDV is zodoende tevens uitgenodigd voor de cursus "oplossingsgericht werken". Daarnaast zal het hoofd van de afdeling B&D in het MT aandacht vragen voor het oplossingsgericht werken in de primaire fase.

5. Financiën

Momenteel is er al een poule van drie externe leden die als gewoon lid in de huidige commissie rouleren. De vergoedingen voor hen zijn al opgenomen in de begroting. Nieuw zijn de kosten voor de externe voorzitter. De vergoeding hiervoor bedraagt € 200 per bijgewoond dagdeel en daarbij nog reiskosten. Deze kosten worden geraamd op € 8.000,- per jaar. Deze kosten komen ten laste van ECL/FCL 6016-40104

De kosten van de training oplossingsgericht werken (zie onder 6 Uitvoering) worden geraamd op € 5.000 en komen ten laste van ECL/FCL 6016-40104.

6. Uitvoering

Planning

Nadat een tweetal externe leden als (plv) voorzitter van de adviescommissie is geworven, zal gestart worden met deze nieuwe werkwijze. De verwachting is dat dit uiterlijk 1 november 2020 zal zijn. Vooruitlopend hierop wordt al zo veel mogelijk de informele fase in praktijk gebracht.

Vorbereiding

Ondertussen zullen de ambtenaren die de rol van secretaris vervullen een training over oplossingsgericht werken bij het afhandelen van bezwaarschriften gaan volgen. Daarnaast zijn de medewerkers van de ODDV uitgenodigd voor deze training. Ook de huidige externe leden en, in de toekomst, de nieuw geworven externe voorzitters zullen deze training volgen. Op deze manier worden de competenties ontwikkeld om ook ten volle voor het instrument oplossingsgericht werken te kunnen gaan.

In dit kader is ook opmerkenswaardig dat de betrokken ambtenaren in januari 2020 al een presentatie van Buurtbemiddeling Barneveld bijgewoond, waarin oplossingsgericht werken ook aan de orde kwam.

Communicatie

In overleg met Team Communicatie willen we meer bekendheid geven aan de nieuwe werkwijze door hier op de website en in de Barneveldse Krant aandacht aan te schenken. Er wordt een speciale brochure opgesteld waarin de nieuwe werkwijze belicht wordt, die bij de ontvangstbevestiging van een bezwaarschrift meegestuurd zal worden.

Evaluatie

In de regeling is opgenomen dat een half jaar na de inwerkingtreding een evaluatie wordt gepland om de uitvoering van zowel de informele als de formele fase te bespreken. Vervolgens zal de regeling jaarlijks worden geëvalueerd.

De volgende speerpunten worden getoetst tijdens de evaluatie:

- klanttevredenheid (dienstverlening)
- Zaken die informeel opgelost zijn
- Hoeveelheid gesprekken
- Ingetrokken bezwaren

7. Bijlage

Bijlage 1

Regeling "Afhandelen van bezwaarschriften door het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester"

Bijlage 2.

'Uitgangspunten bij het afhandelen van bezwaarschriften in de informele fase door het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester'.

Bijlage 3.

Memo "Nieuwe werkwijze afhandelen bezwaren"

Bijlage 3

Memo

Datum:
3 juli 2020

Onderwerp: Nieuwe werkwijze afhandelen bezwaren

Ter attentie van: gemeenteraad

Afzender: college van Burgemeester en wethouders

Geachte leden van de raad,

In september 2019 heeft uw raad een motie “Onafhankelijk voorzitter bezwarencommissie” aangenomen met als doel te komen tot een adviescommissie t.b.v. de afhandeling van bezwaren onder leiding van een externe voorzitter (artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb)). Hierbij informeren wij u over de stand van zaken. We hadden dit graag eerder willen doen, maar door het uitbreken van de Covid-19-crisis is enige vertraging opgetreden

Het college heeft besloten de uitvoering van voornoemde motie breder te trekken dan alleen de rol van onafhankelijk voorzitter van de bezwarencommissie, door ook te kijken naar de hele wijze van bezwarenafhandeling. We hebben de bestaande procedure tegen het licht gehouden, gespiegeld aan onze organisatievisie en opnieuw ingericht.

Dit alles heeft geleid tot een nieuwe werkwijze en een gewijzigde samenstelling van de bezwarencommissie, die staan beschreven in een tweetal documenten. Het gaat om:

1. Uitgangspunten bij het afhandelen van bezwaarschriften door het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester (bijlage 1)
2. Regeling adviescommissie t.b.v. het afhandelen van bezwaren bij het college dan wel bij de burgemeester (in geval van zelfstandig bestuursorgaan).(bijlage 2)

Aanpassingen bezwarenprocedure

Vanuit onze organisatievisie willen wij verbindend en oplossingsgericht zijn. Al eerder gaven we aan zo vroeg mogelijk in het proces in contact te willen komen met inwoners die bezwaar maken en samen te kijken naar een mogelijke oplossing. Bij de afhandeling van bezwaren met betrekking tot het Sociaal Domein hebben wij hiermee de afgelopen paar jaar hele goede ervaringen opgedaan. In het begin van het proces komt er nu sneller verheldering en wordt binnen de wettelijke spelregels oplossingsgericht meegedacht.

We breiden deze werkwijze nu uit naar alle organisatieonderdelen en maken in het vervolg bij de afhandeling van bezwaren organisatiebreed onderscheid in een informele en een formele fase. Ook zal er bijvoorbeeld vaker contact worden

gelegd met Buurtbemiddeling als daar aanleiding voor is. Voor het overige verwijzen wij naar bijlage 1.

Over de nieuwe werkwijze zullen wij de komende tijd actief via onze communicatiekanalen zoals website en Barneveldse Krant communiceren. Er wordt een speciale brochure opgesteld waarin de nieuwe werkwijze belicht wordt, die bij de ontvangstbevestiging van een bezwaarschrift meegestuurd zal worden.

Regeling adviescommissie t.b.v. afhandelen bezwaren door het college dan wel door de burgemeester

Als het informele traject onverhoopt niet tot het gewenste resultaat leidt, dan staat alsnog de weg naar de formele fase open. Hiervoor hebben wij een nieuwe regeling vastgesteld. In plaats van de oude hoorcommissie is er nu sprake van een adviescommissie op basis van artikel 7:13 van de Awb. De commissie bestaat uit 3 leden: de secretaris (ambtenaar), het externe lid en een externe voorzitter. Deze laatste 2 functionarissen zijn niet werkzaam bij de gemeente Barneveld en/of vervullen geen rol onder verantwoordelijkheid van de gemeente Barneveld. Voor meer informatie verwijzen naar de regeling met toelichting in bijlage 2.

Praktische zaken met betrekking tot de bemensing van de adviescommissie

- De huidige externe leden blijven met inachtneming van hun zittingsduur hun rol vervullen en gaan deel uitmaken van de nader te vormen adviescommissie;
- Werving start binnenkort voor de externe voorzitters. Uitgangspunt is het aanstellen van twee voorzitters, zodat zij – evenals bij de andere externe leden gebruik is - kunnen rouleren.

Evaluatie en financiën

Er is afgesproken dat een jaar na de vernieuwde werkwijze een evaluatie wordt gepland om de uitvoering van zowel de informele als de formele fase te bespreken.

Met deze nieuwe manier van werken is jaarlijks €13.000 gemoeid. Uitgangspunt is om dit binnen de huidige begroting op te lossen.

Regeling adviescommissie bezwaarschriften college van burgemeester en wethouders en burgemeester gemeente Barneveld

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Barneveld en de burgemeester;

ieder voor zover het hun bevoegdheid betreft;

gelet op de hoofdstukken 6 en 7 van de Algemene wet bestuursrecht;

besluiten vast te stellen de:

Regeling adviescommissie bezwaarschriften college van burgemeester en wethouders en burgemeester gemeente Barneveld

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. adviescommissie: commissie als bedoeld in artikel 7:13 van de wet;
- b. belanghebbende: de indiener van het te behandelen bezwaarschrift en, voor zover van toepassing, anderen van wie bekend is dat zij ten opzichte van de komende beslissing op bezwaar belanghebbende als bedoeld in artikel 1:2 van de wet zijn;
- c. college: het college van burgemeester en wethouders;
- d. verwerend orgaan: het bestuursorgaan van de gemeente Barneveld dat het bestreden besluit heeft genomen, niet zijnde de gemeenteraad;
- e. wet: Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 2 Inleidende bepaling adviescommissie

1. Er is een adviescommissie die beslissingen op bezwaar tegen besluiten van het college en van de burgemeester voorbereidt.
2. De adviescommissie is niet bevoegd ten aanzien van bezwaren die zijn ingediend tegen besluiten op grond van regelingen ter zake van gemeentelijke belastingen (inclusief de Wet waardering onroerende zaken).

Artikel 3 Samenstelling adviescommissie

1. De adviescommissie bestaat uit één externe voorzitter, en tenminste één extern lid en een secretaris.
2. Met uitzondering van de secretaris hebben de voorzitter en het andere externe lid van de adviescommissie geen dienstverband bij en doen ook geen advieswerkzaamheden voor de gemeente Barneveld.
3. De in het eerste en tweede lid bedoelde voorzitter alsmede het externe lid worden door het college benoemd, geschorst en ontslagen.

Artikel 4 Secretaris

1. De secretaris van de adviescommissie heeft een dienstverband bij, of werkt op basis van een inhuurcontract voor, de gemeente Barneveld.
2. De rol van secretaris wordt wisselend vervuld door personen die werkzaam zijn op de gemeentelijke afdeling die belast is met de behandeling van het bezwaarschrift.

Bijlage 1

Artikel 5 Zittingsduur

1. De voorzitter en het externe lid worden in eerste instantie benoemd voor een periode van één jaar. Na het verstrijken van deze periode worden zij, bij gebleken geschiktheid, benoemd voor een periode van drie jaar.
2. De voorzitter en het externe lid kunnen eenmaal worden herbenoemd voor een periode van vier jaar.

Artikel 6 Ingediend bezwaarschrift

1. Op het ingediende bezwaarschrift wordt door de postkamer de datum van ontvangst aangetekend.
2. Het bezwaarschrift met de daarbij overgelegde stukken wordt zo spoedig mogelijk in handen van de secretaris van de adviescommissie gesteld.

Artikel 7 Uitoefening bevoegdheden

De bevoegdheden ingevolge de hierna genoemde artikelen van de wet worden voor toepassing van deze regeling uitgeoefend door de secretaris van de adviescommissie:

- a. artikel 2:1, tweede lid;
- b. artikel 6:6, wat betreft het stellen van een termijn;
- c. artikel 6:15;
- d. artikel 6:17;
- e. artikel 7:1a;
- f. artikel 7:4, tweede lid;
- g. artikel 7:6, vierde lid;
- h. artikel 7:10, derde en vierde lid;
- i. artikel 7:13, tweede lid.

Artikel 8 Uitkomst informele fase c.q. vooronderzoek

1. De adviescommissie neemt kennis van de uitkomst van de informele fase, indien deze heeft plaatsgevonden.
2. De adviescommissie is bevoegd rechtstreeks alle gewenste inlichtingen in te winnen of te laten inwinnen.
3. De adviescommissie kan het verwerend orgaan vragen om schriftelijk verweer te voeren. Toezending van het verweerschrift aan belanghebbende door de adviescommissie vindt uiterlijk twee weken voorafgaand aan de hoorzitting plaats.

Artikel 9 Hoorzitting

1. De secretaris bepaalt de plaats en tijd van de hoorzitting, waarin de belanghebbenden en het verwerend orgaan in de gelegenheid worden gesteld zich door de adviescommissie te laten horen.
2. De voorzitter beslist over de toepassing van artikel 7:3 van de wet. Indien de voorzitter besluit af te zien van het horen, doet hij daarvan mededeling aan de belanghebbenden en het verwerend orgaan.
3. De secretaris nodigt de belanghebbenden en het verwerend orgaan tenminste twee weken voor de hoorzitting schriftelijk uit.
4. De hoorzitting van de adviescommissie is openbaar, tenzij de voorzitter oordeelt dat deze achter gesloten deuren moet plaatsvinden.
5. Van het horen wordt geen schriftelijk verslag gemaakt, tenzij bezwaarmaker daar om verzoekt. Het besprokene ter zitting wordt vastgelegd op audioapparatuur. Hiervan wordt aan het begin van de hoorzitting mededeling gedaan door de voorzitter. Een digitale opname van de hoorzitting is altijd opvraagbaar voor de belanghebbenden.

Bijlage 1

Artikel 10 Raadkamer en advies

1. De adviescommissie beslist en beraadslaagt achter gesloten deuren over het door haar uit te brengen advies.
2. De adviescommissie beslist bij meerderheid van stemmen over het uit te brengen advies. Indien bij de stemming de stemmen staken, beslist de stem van de voorzitter.
3. Het advies is gemotiveerd, omvat een voorstel voor de te nemen beslissing op het bezwaarschrift en wordt ondertekend door de voorzitter en de secretaris.

Artikel 11 Uitbrenging advies

Het advies wordt tijdig uitgebracht aan het bestuursorgaan dat op het bezwaarschrift dient te beslissen.

Artikel 12 Inwerkingtreding en overgangsregeling

1. Deze regeling treedt in werking op 1 oktober 2020.
2. Op bezwaarschriften die voor de inwerkingtreding van deze regeling zijn ingediend, is deze regeling niet van toepassing.

Artikel 13 Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling adviescommissie bezwaarschriften college van burgemeester en wethouders en burgemeester gemeente Barneveld.

Aldus vastgesteld op 2020,

Burgemeester en wethouders voornoemd,
H.F.B. van Steden
Secretaris

Burgemeester
dr. J.W.A. van Dijk

dr. J.W.A. van Dijk,
Burgemeester

Uitgangspunten bij het afhandelen van bezwaarschriften door het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester

Inleiding

Bij het afhandelen van bezwaarschriften zal allereerst een informele fase worden doorlopen. Centraal in deze fase staat het oplossingsgericht werken. Deze manier van werken sluit aan bij de organisatievisie en de omgevingsvisie van de gemeente Barneveld, waarbij onder meer meedenken als gesprekspartner, maatwerkoplossingen en het realiseren van eigen oplossingen als speerpunt zijn benoemd.

In het onderhavige document worden de doelen van de informele fase in zijn algemeenheid beschreven. De praktijk moet uitwijzen hoe een informele behandeling van bezwaarschriften het beste vorm kan krijgen. Dit blijft maatwerk.

De uitgangspunten

De uitgangspunten voor het informeel afhandelen van bezwaarschriften luiden als volgt:

- De informele aanpak is geen vastgelegd protocol, maar een gevarieerde werkwijze ten bate van één doel: het oplossen van geschillen die aan de orde zijn in een bezwaarschriftprocedure;
- De werkwijze is gevarieerd, omdat de problemen die ten grondslag liggen aan bezwaarschriften sterk van elkaar kunnen verschillen;
- Het bestuur neemt bij zijn handelen steeds de voor hem geldende rechtmatigheids- en behoorlijkheidsnormen in acht;
- We luisteren naar het verhaal achter het bezwaarschrift;
- We bespreken met de bezwaarde welke oplossingen er kunnen zijn en wat de beste behandeling van het probleem of de vraag is;
- We willen in samenspraak tot een besluit komen dat zo veel mogelijk recht doet aan de belangen die daarbij betrokken zijn;
- Wij zijn beschikbaar voor uitleg over de mogelijkheden en grenzen van de gemeentelijke bevoegdheden;
- De insteek van het gesprek is dat de burger zich gehoord en serieus genomen voelt;